T 150323

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะสุขภาพและระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ดัชนีมวลกาย การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน การเข้าถึงบริการสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม กับภาวะสุขภาพและระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่สองวัยผู้ใหญ่ ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 60 ราย และโรงพยาบาลรามาธิบดี จำนวน 50 ราย รวมเป็น 110 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถาม การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน การเข้าถึงบริการสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม และแบบประเมินภาวะสุขภาพ ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .65 .77 .91 และ .81 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยเบาหวานรับรู้ว่าตนเองมีสุขภาพอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$=126.19)

2. ระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ($\overline{X}$=8.56) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.1 มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าเกณฑ์ปกติ (HbA_{1c} >7) มีเพียงร้อยละ 20.9 ที่ระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในเกณฑ์ปกติ (HbA_{1c} ≤7)

3. การเข้าถึงบริการสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม และการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันด้านการควบคุมอาหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะสุภาพของผู้ป่วยเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (r=.539, r=.480 และ r=.201 ตามลำดับ) ในขณะที่ดัชนีมวลกายและการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ด้านการรับประทานยามีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (r=-.208) ในขณะที่ดัชนีมวลกาย การเข้าถึงบริการสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม และการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

The purposes of this research were to study health status and blood sugar level, and to examine relationships between body mass index, daily-living practice, health care access, social support, and health status and blood sugar level of diabetes patients. Participants were 110 diabetes patients including 60 patients form Rajavithi Hospital, and 50 patients form Ramathibodi Hospital. Data were collected by using Daily-living Practice, Health Care Access, Social Support and, Health Status Questionnaires. All Questionnaires were tested for content validity by 5 panel of experts, and tested for reliability with Alpha Cronbach coefficients of .65, .77, .91, and .81 respectively. Study data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation.

Major findings were as follows:

1. Health status of diabetes patients was at good level ($\overline{X}$ =126.19).

2. Blood sugar level of diabetes patients was higher than normal range ($\overline{X}$=8.56). There were 79.1% of patients had higher blood sugar level than normal standard ($HbA_{1C}>7$) while only 20.9% of patients had normal standard of blood sugar level ($HbA_{1C}\leq 7$).

3. Health care access, social support and diet control (a subscale of daily-living practice) had positively and significantly relationships to health status (r= .539, r= .480, and r= .201, $p<.05$). Body mass index and overall daily-living practice were not associated with health status of diabetes patients.

4. Taking oral glycemic drugs (a subscale of daily-living practice) had negatively and significantly relationship to blood sugar level (r= -.208, $p<.05$) whereas overall daily-living practice, body mass index, health care access, and social support were not associated with blood sugar level of diabetes patients.